

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 3 Å R G A N G

20. S E P T E M B E R 1 9 5 1

A V I N N H O L D E T : NR.
KATOLSK OG PROTESTANTISK I VEST-TYSKLAND - 33
VÅR FRUE OG IRLAND AV IDAG - ST. MIKAELS PLESS
I KIRKENS LITURGI OG LIV - DIKT - NYTT PAVELIG 34
RUNDSKRIV - KRISTENDOM OG FORNUFT - HVOR-
FOR HATER FOLK KIRKEN? - JUBILEER - UTLANDET
NESTE NUMMER KOMMER 4. OKTOBER 1951.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 7.30: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,
Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Søndag 14. oktober kl. 11: Sang-
messe med preken.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 23. SEPTEMBER: 19. sønd. etter Pinse. Ep. Efes. 4, 23—28.
Ev. Matt. 22, 1—14. Mandag: Vår Frue av Mercede. Tirsdag: Ferial-
dag. Onsdag: Cyprian, mart. og Justina, Jomfru, mart. Torsdag: Cosma
og Damian, martyrer. Fredag: Wenzel. Lørdag: Erkeengelen Mikael.

SØNDAG 30. SEPTEMBER: 20. sønd. etter Pinse. Ep. Efes. 5, 15—21.
Ev. Joh. 4, 46—53. Mandag: Remigius, bisk., bekj. Tirsdag: Skyts-
englenes fest. Onsdag: Teresa av Jesubarnet, jomfru; patron for mi-
sjonene. Torsdag: Frans av Assisi, bekj. Fredag: Placidus og med-
martyrer. Lørdag: Bruno bekj.

SØNDAG 7. OKTOBER: 21. sønd. etter Pinse.

St. Olavs laget, Oslo

Søndag 30. september etter aften-
andakten

FAMILIEAFTEN

i foreningslokalet, Akersveien 5.
Kunstnerisk underholdning. Alle er
velkommen.

Styret.

St. Olavs laget, Oslo

St. Olavs laget, Oslo akter å holde
BASAR til beste for kirkelige for-
mål. Basaren tar til den 13. oktober.
Gaver mottas med takk i preste-
gården, Akersveien 5 III.

Styret.

Mariakongregasjonen, Oslo

Onsdag 3. oktober. Medlemmene tar
del i rosenkransandakten i St. Olavs
kirke kl. 19. Deretter opptagelse av
nye medlemmer. Alle andre tar del
i lysprosesjonen og fornyer sin inn-
vielse til Guds Mor.

Samvær i foreningslokalet. Pakke-
auksjon. Husk pakker.

Musikalsk underholdning.

Felleskom. 7. oktober. Styret.

Kvartalsabonnenter

Kontingenten kr. 3.00 for siste
kvartal forfaller 1. oktober.

Unngå stans og senere ettersen-
delser ved straks å sende inn
kontingenten.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:
Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvar-
tal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

63. ÅRGANG

20. SEPTEMBER 1951

NR. 33-34

Katolsk og protestantisk i Vest-Tyskland

Av Baron Donald de Hirsch

Alle som hadde anledning til å følge den politiske utvikling i Vest-Tyskland umiddelbart etter den annen verdenskrig, syntes å være enig i at den gode forståelsen mellom katolikker og protestanter var et av de få positive resultater nazismen, krigen og nederlaget hadde etterlatt seg. Alt tydet også på at denne nye harmoni ville vedvare. Både katolske og protestantiske kristne hadde lidd meget under det samme trykk, og stillet overfor den totalitære trusel — først den nazistiske og senere den kommunistiske — hadde de lært å forstå hverandre. Begge hadde grunn til å betrakte seg som det element som hadde berget Tysklands sjel. Den midlertidige oppløsningen av den tyske stat hadde endelig ført til at de to kirker tråtte frem som de eneste gjenværende støtter for tysk myndighet, en autoritet som kunne gi beskyttelse og trøst til et fortvilet og rådløst folk.

Dessverre er denne situasjon radikalt endret i dag. Så lenge flertallet av tyskerne var svimeslått av nederlaget og helt opptatt av kampen for det daglige brød, hadde ingen tid til å tenke på gamle stridigheter. Men stabiliseringen av den tyske valuta med dens nesten magiske virkning på levestandarden og tilsynelatende av en tysk stat — visse med begrenset suverenitet — har ført til forhold hvor ekkoet av fortidens kampgny trenger igjennom med voksende og alarmerende styrke.

Nøkkelen til forståelsen av Tysklands historie er den århundregamle vekselvirkningen mellom religion og regionalisme som har sin opprinnelse i reformasjonen. Syd- og Vest-Tyskland forble som kjent katolsk, mens Nord- og Øst-Tyskland bekjente seg til den nye tro. Preussens voksende makt og innflytelse, innlemmelsen av de katolske områder Rhinland og Westfalen i denne militærskiske, protestantiske

stat, Østerrikes utskillelse av det nye tyske fellesskap, grunnleggelsen av det tyske keiserrike under huset Hohenzollern, markerer stadiene til det protestantiske og preussiske herredømme over det katolske Syd- og Vest-Tyskland. Mange tyskere så på denne utvikling som uttrykk for den Hegelske verdensånds uforanderlige vilje. Det store flertall av protestanter var særdeles tilfreds med den privilegerte stilling de hadde under Hohenzollernerne; og de øverste samfunns- lag som kunne glede seg over å ha et slags monopol på de høyeste sivile og militære stillinger, var tilbøyelig til å se på demokratisk selvstyre med mistenksomhet og mistillit. Katolikkene organiserte seg imidlertid etter mer demokratiske, folkelige linjer, uavhengig av staten. Mot slutten av keisertiden og under Weimarrepublikken utgjorde den «politiske katolisisme» for å bruke et forfersket tysk uttrykk, en fast sluttet minoritet som ble ledet av middelstandens intelligens og støttet av en voksende, katolsk fagbevegelse med tyngdepunktene i Rhinland, Westfalen og Bayern.

Den annen verdenskrig, de facto-delingen av Tyskland og fremkomsten av to tyske stater med fientlig innstilling til hverandre fordi den ene er fri, den annen en slavestat, har fremkalt slike forandringer i det politiske klima at de kunne kalles revolusjonære, om de ikke skyldtes innblanding utenfra og ikke indre spenningsforhold. Øst-Tyskland ligger knust under Sovjets jernhæl, og likvideringen av den herskende klasse i Preussen har gjort en brå ende på Preussens overherredømme. Berlins dager som rikshovedstad er talt og et nytt tyngdepunkt er oppstått i vest. Det nye land Nord-Rhin-Westfalen med den tunge tyske industri er blitt den naturlige leder av det frie Tyskland, og det var en handling av nesten poetisk rettferdighet at Bonn ved Rhinen ble valgt til Vest-Tysklands hovedstad.

Denne nye utvikling er resultatet av den kalde krig og uforanderlige geografiske forhold. Den skyldes ikke — hva folk som Niemöller synes å mene — en anti-protestantisk tendens.

Stillingen i dag er den at mens det tidligere tyske rike hadde en befolkning hvorav to tredjedeler var protestantisk, har Den vest-tyske forbundsrepublikk en befolkning hvorav 45% er katolikk og 50% protestanter. Politisk er de protestantiske stemmer fordelt på en rekke partier mens hovedtyngden av de katolske er samlet i Den kristne, sosiale union som av den grunn er overveiende katolsk. Et politisk parti, bygget på og ledet etter kristne prinsipper er i full overensstemmelse med katolsk tradisjon, men fremmed for tysk protestantisk ånd. Katolikkene kan nok vise til at de fleste nøkkelstillinger i administrasjonen og industrien er besatt av protestanter selv om regjeringen har katolsk flertall, og at en likestilling lar vente på seg. Protestantene er imidlertid i flertall og har fra gammelt av vennet seg til å betrakte protestantisk overherredømme som noe naturlig. De beskylder nå katolikkene for å dra fordel av Tysklands deling. Enhver ny utnevning av en katolikk til en ledende stilling betraktes derfor i visse kretser som et bevis på at Vest-Tysland er i ferd med å bli en katolsk stat.

Dette munnhuggeri og denne statistikk kan synes uten verdi som kommentar til den foreliggende situasjon, men en overser da hvilken betydning den har, sett i relasjon til truselen fra øst. Det er nemlig ubestridelig at de to kirker i dag ikke ser på samme måte på dette alt overskyggende spørsmål. Det må understrekes sterkt at begge kirker er klart anti-kommunistiske; men katolikker og protestanter står ikke samlet i synet på hvordan truselen fra øst bør møtes. Forskjellen i synspunkter bunder i dyptgående prinsipper og tradisjoner.

Katolikkene ser på bolsjevismen og den marxistiske materialisme som hverken mer eller mindre enn en fornektelse av Gud. Den katolske kirke utsetter heller katolikkene i Mellom- og Øst-Europa for stadig hardere forfølgelser enn den kompromisser i prinsipielle spørsmål og utsetter den frie verden for kommunistisk infiltrasjon. De tyske katolikker og de tyske, katolske statsmenn følger den samme linje.

Den tyske protestantismes stilling er vanskeligere og på en måte mer tragisk. Dens tradisjonelle syn er mer nasjonalt enn europeisk og det i så sterk grad at den tyske protestantisme historisk kan betraktes som avvisende internasjonalsismen, både religiøst og politisk.

Protestantene ser på Øst-Tysland som sitt land, som sin tros vugge, og er tilbøyelig til å betale en meget høyere pris for gjenopprettelsen av Tysklands enhet enn flertallet av katolikkene. Protestantene er endelig mer forenet i en felles livsfølelse enn i en felles trosfare. De har ingen øverste autoritet til å beskytte seg og de ser på selve forskjelligheten som noe vesentlig protestantisk. Kan en da undre seg over at denne forskjellighet gjør seg gjeldende også i dag?

Den s. k. Bekjennelseskirke ser som følge av sin kamp mot nazismen skjevt til all verdslig myndighet og til sosiale privilegier. Etter radikalt å ha brutt med den tradisjonelle tyske forgudelse av staten påstår denne kirkes representanter at alle menneskelige institusjoner er besmittet av arvesynd og

at kirken av den grunn bør holde seg borte fra verdslige ting uten hensyn til hva de måtte gå ut på. Da de nærer like stor mistillit til Vestens som til Østens motiver men ikke har vært i stand til helt å bryte med sin nasjonalistiske fortid, hvor meget de enn har forsøkt, og frykter en ny krig på tysk jord, har menn som Niemöller hengitt seg til følelser og stemninger som treffende er blitt karakterisert som «en høyeksplosiv blanding av pasifisme og nasjonalisme». (Walter Dirks i *Frankfurter Hefte*, desember 1950.) Forvirret og forblindet av besvikelse og nag, ser denne kirkes representanter Roms og storkapitalens hånd over alt. Derav den vilde erklæringen om at Bonn-republikken «ble unnfanget i Vatikanet og født i Washington» (flere ganger gjentatt av Niemöller.) Det virker derfor helt naturlig når Bekjennelseskirken som på mange måter representerer det beste i tysk protestantisme, i dag går inn for streng nøytralitet.

Bekjennelseskirkens folk utgjør imidlertid bare et mindretall. Flertallet av lederne i Den tyske, evangeliske kirke har andre grunner for å nøle med å identifisere seg med Bonn-republikken. De ser samfunnsordenen gradvis men ubønnhørlig skifte karakter i Øst-Tyskland, at et samfunn med bare en klasse tar form i de provinser som var selve hovedborgen til den tyske protestantisme. Med rette eller urette frykter mange av dem at Tysklands enhet vil gå tapt for alltid om kløften mellom øst og vest blir større og de sosiale strukturer helt forskjellige. Dette er grunnen til at så mange protestanter er så forsiktige og varsomme når det gjelder å ta standpunkt til truselen fra øst, til at en mann som biskop Dibelius advarende kan si: «Vi er hurtig i ferd med å bli to nasjoner».

Endelig har en den appell som ny-nasjonalistiske og ny-nazistiske grupper har rettet til deler av den protestantiske velgermasse. I sannhetens interesse må det sies at ingen ansvarlig protestantisk kirkeleder har innlatt seg i kompromiss med disse illevarslende tendenser. Men på den andre siden er det mer enn en tilfeldighet at ny-nazismen ialfall for tiden er begrenset til de protestantiske provinser i Vest-Tyskland som er sterkest innpodet med preussiske tradisjoner.

Av historiske, doktrinære og politiske grunner har således den kalde krig forenet Tysklands katolikker, mens den samtidig har fremhevet forskjellighetene i tysk protestantisme, en utvikling som igjen har ført til at den latente spenningen mellom katolikker og protestanter har tiltatt.

Hvilke andre slutninger kan vel trekkes av denne uheldige situasjon enn den at gamle tradisjoner er meget seiglivet? Det ville i sannhet være hensiktsløst å forutsi noe om fremtiden. Det finnes optimister som påstår at det nærmest er et under at den gjensidige forståelse er så stor som den er, når en tar i betraktning de voldsomme omveltninger som har funnet sted i Tyskland; de peker gjerne på den kjensgjerning at det ikke hersker noen bitterhet mellom konfesjonene i den rent religiøse sfære, og at de vanskeligheter som finnes er begrenset til de områder hvor religion og politikk griper inn i hverandre. Andre gir uttrykk for den oppfatning at det dilemma den tyske protestantisme for tiden befinner seg i, skyldes uklare grunnsetninger og at den legger for

Vår Frue og Irland av i dag

Hvis du aldri har vært i Irland kan du umulig forestille deg forskjellen mellom hovedstaden Dublin på østkysten og Knock, den ørlille landsby i Co. Mayo i hjertet av vesten, hvor den Hellige Jomfru viste seg. Dublin går for å være et miniatyr-Paris som også kan minne om alle andre byer i verden, men den har samtidig mange typiske omenn udefinierbare irske trekk. Det er en ytterst kosmopolitisk by med hus fra Georgenes stilperiode og monumenter over forlenget avdøde englendirer, alt sammen minner fra vår historie, mens flotte moderne bygninger og vakre parker markerer nutiden. Dublin er som en egen verden, og dublinerer skiller seg med sitt vidde, sin elskverdighet og sin sjarme ganske sterkt ut fra de folk fra Cork og Belfast, fra Amerika og Europa for øvrig som man daglig møter i O'Connell Street.

Men når vi forlater Dublin og drar innover i landet kommer vi til fruktbare marker med mange bondegårder, torvmyrer og det 20de århundres industrianlegg. Folk her er enkle, intelligente og flittige. Drar vi enda lenger, til Connaught, finner vi stenspinner som skiller gårder og marker, typisk for Vest-Irland, hvitkalkede hytter med skråtak og blå fjell som tegner seg skarpt mot en skyet himmel. I vest er regnet aldri langt borte.

Men hele veien fra Dublin ser vi i hver by vi passerer kirkespir, Dublins horisont formelig strutter av utallige kirketårn. Vi kommer til Maynooth, det berømte universitet og læreanstalt for irske prester, det største seminar i verden, og deretter er det Mullingar med sin praktfulle moderne katedral og Athlone som også kan være stolt av sin katedral. Ja, mens toget farer avsted, ser vi kirketårn i alle byene, og vi passerer ruiner av gamle kirker og klostre.

For Irland er intenst katolsk. Irlenderens tro er enkel og problemfri, og hans tilknytning til og lydighet mot kirken lar seg ikke betvile. I enhver irlenders hjerte brenner en dyp kjærlighet til den tro som hans forfedre kjempet og led for, en kjærlighet som i sitt innerste vesen er utslukkelig. Og det var for å belønne den trofasthet og det mot som hadde trosset forfølgelse, tortur og død at Vår Frue viste seg i en liten by i den fattigste delen av Co. Mayo for 72 år siden.

Irland har nok forendret seg en del siden 1879, men Knock er omtrent den samme. Folk den gang var ikke synderlig forskjellige i utseende og kleddrakt fra hva de er i dag. Kirken er blitt litt utvidet og antagelig er den flere ganger blitt ominnredet, men vi kan tydelig forestille oss hvordan den så ut den kvelden åpenbaringen fant sted.

Det var om kvelden dagen før oktaven for Maria opptagelsesfest, den 21. august, at synet viste seg. Femten mennesker i alder fra 6 til 75 år, var vitne til det, og etterpå avla de alle hver for seg beretning om hva de

stor vekt på diktatene fra den enkeltes samvittighet. Endelig pekes det på den historiske sannhet at Tyskland i motsetning til England, Frankrike og Italia alltid har vært ytterlighetenes land og alltid har hatt vanskelig for å finne frem til den gyldne middelvei.

Ingen av disse utlegninger er helt tilfredsstillende. En kombinasjon av dem kommer muligens sannheten nærmest. En analyse av en aktuell situasjon kan aldri si oss noe helt sikkert om fremtiden.

hadde sett; alle utsagnene var like. Den sist gjenlevende av dem gjentok sitt vitnesbyrd på dødsleiet etter å ha mottatt den siste olje. Hva de så, var følgende:

Tre skikkelser tegnet seg mot kirkeveggen gavlside, bak alteret, det var Vår Frue, St. Josef og St. Johannes. I bakgrunnen var det et alter med et lam og et kors. Visjonen varte i omtrent halvannen time i ettermiddagens fulle dagslys, men ingen av de himmelske gjester sa et ord. Med dyp undring og bønn betraktet de tilstedeværende synet.

I Lourdes, La Salette og Fatima hadde Vår Frue talt, og fremhevet nødvendigheten av bønn, bot og offer. Tausheten i Knock mener man må bety at åpenbaringen kom som en belønning for trofast tjeneste, og trøst og oppmuntring for mennesker som på den tid måtte lide meget vondt, ikke bare som følge av den fryktelige hungersnød et par år tidligere, men også på grunn av *land-krigen*, undertrykkelse fra godseierne og deres representanters side og den forakt katolikkene var utsatt for fra regjeringmakten, som gjorde det umulig for dem å skaffe seg annet arbeid enn det elendigste og dårligst betalte.

Den første helbredelse i Knock fant sted 10 dager etter visjonen, og siden har det vært utallige helbredelser og bønnhørelser, og folk har oppnådd nåde og krefter til å trosse savn og lidelse. Pilegrimer kommer fra hele Irland, fra Amerika, fra England og Kontinentet for å be til Vår Frue av Knock.

For noen uker siden møtte jeg en doktor fra Dublin der, en sterk og frisk mann i sin beste alder, han var kommet for å takke for et mirakel. Året før var han blitt båret til Knock, hjelpeløst lammet fra hode og ned som følge av en dødelig sykdom i ryggraden. Noen dager etter besøket i Knock — som ble gjort mot doktors råd — var han i stand til å stå opp og gå. Og mange andre kommer til Knock lidende av psykiske og fysiske onder, syndere og alminnelige bra mennesker som gjerne vil bli bedre, og alle finner trøst og lise og styrke. Den dagen jeg var der var det 7000 mennesker tilstede, men det vanlige er mellom ti og tolv tusen.

Kanskje du synes dette lyder fantastisk, men jeg kan forsikre at det er helt sant. Du ville bli overbevist av den ånd som hersker i Knock — slik som jeg ble det. Ånden i Knock det er menneskene der, som ber hele dagen, hører messe om morgenen, holder korsveiandakter enkeltvis eller i grupper, og ber rosenkransen. Og om aftenen er det offentlig korsveiandakt ledet av en prest, proesjoner over markene rundt kirken, rosenkrans igjen, preken av en eller annen tilreisende prest og aftenandakt med sakramental velsignelse av de syke.

En ser unge piker og gutter, mødre og fedre og gamle som bruker søndagen til å hjelpe til med de syke og hjelpe-løse. Du vil finne en atmosfære så full av fromhet og bønn at du ikke kan tvile på åpenbaringens ekthet eller stedets hellighet.

Og så går togreisen tilbake gjennom Irland i det høstlige tussmørke med den synkende sol i praktfulle røde og gygne skyer i vest, og en ny måne stiger blek og solvaktig opp i øst. Mens toget skrangler avsted synger pilegrimene salmer og ber rosenkransen, og en føler at her i Irland lever et folk som bærer den Hellige Jomfru og hennes guddommelige Sønn med seg overalt. I dette øy-rike i Atlanterhavet, som nu venter på å bli en fullbåren nasjon og ta sin rettmessige plass blant verdens folk, finnes det veldige «lager» av bønn og nåde, som er Vår Frues gave til Irland og som Irland skal gi videre til verden.

Maeve Barrington.

St. Mikael's plass i kirkens liturgi

(Holdt som kåseri i Kringkastingen på Mikkel-dagen 1949).

Ingen annen av dem som bærer Kirkens helgennavn, kan vel måle seg med St. Mikael i sin rolle. Han er likesom med fra første stund i den universale kamp mellom godt og ondt.

I Johannes Åpenbaring leser vi i kapitel 12, i versene 5—7, om engelen Mikael som overvinner Dragen og dens engler. Han må, sier den kristne tradisjon, være en stor og mektig fyrste i himmelen, denne Bibelens Mikael. For han opptrer som føreren for de gode engler i den dramatiske kampen med Lucifer og hans drabanter. «Jeg vil ikke tjene», hadde den prangende Lucifer ropt ut. «Jeg vil stige opp og stille min trone ved den Allerhøyestes trone».

Da var det at den andre store englefører sto fram for opprøreren og sa: «*Mi-ka-el*». Disse korte hebraiske ordene betyr: *Hvem er som Gud?* Siden har han båret dette navnet, Mikael — «Hvem er som Gud?»

«Og det ble en stor kamp i himmelen: Mikael og hans engler kjempet mot dragen, og dragen og hans engler kjempet. Men de kunne ikke stå seg, og deres sted ble ikke mer funnet i himmelen. Og den store drage ble styrtet ned, den gamle orm som kalles djevelen og Satan, som dårer hele verden. Han ble styrtet ned på jorden, og hans engler ble styrtet ned med ham.»

Slik sto Mikael fram som den første forsvarer og forkjemper for Guds sak. De trofaste engler, også legendarisk kalt «Mikael's engler», skulle stå under hans førerskap i kampen mot de falne engler, de som ble styrtet og som på jorden fortsetter sitt opprør mot Gud under Lucifers, dragens førerskap.

Hos profeten Daniel ser vi Mikael åpenbare seg og tre inn på det utvalgte jødefolks kamp mot dets vekslende fiender. Alt tidlig ser vi derfor Mikael som Synagogens skytsånd, før den kristne kirke kårer ham til sin universalspatron.

Jeg skal her ikke komme inn på den rike religiøskulturelle tradisjon omkring St. Mikael. (Henry Røsoch og dr. philos Reidar Th. Christiansen talte om den i Kringkastingen for noen år siden, og sistnevntes innlegg ble gjengitt i St. Olav). Her skal bare kort trekkes fram et og annet om Mikael's plass i Kirkens liturgi og så vidt streifes ved den populære Mikael's-vyrdnaden som liturgien inspirerer til.

En kan si at det er en tredobbelt rolle St. Mikael inntar i den kirkelige tradisjon: som *stridsmann*, *forbeder* og *ledsager*.

Som *stridsmann*, forsvarer, møter de troende ham daglig i denne bønne etter messen:

«Hellige erke-engel Mikael, forsvar oss i striden, verg oss mot djevelens ondskap og list. Ydmykt trygler vi

om at Gud må holde den onde i age, og deg som er høvding for de himmelske herskarer, ber vi om at du, med den kraft som Gud har gitt deg, vil styrte i avgrunnen Satan og de øvrige ondskapens ånder, som til sjelenes ulykke ferdes omkring i verden. Amen.»

Som stridsmann og øverste beskytter møter vi ham også som vernehelgen for kirkelige og verdslige ordensbroderskaper og livvaktkorps. Tallet på disse er legio. La være nevnt at så sent som i 1920 ble det opprettet et broderskap i Böhmen som foruten misjonsarbeide i hedningelandene under St. Mikael's banner, også driver en ivrig pressetjeneste i hjemlandet — spøkefullt utlagt som en slett ikke dum idé alene med tanken på den daglige omgang med trykkfeilsdjevelen! I Portugal har man derimot tydd til Mikael som patron for en ridderorden som ser det som sin oppgave å ta seg av dem som står uten noen som helst tro «eller ellers er vergeløse», som de sier. I Vatikanet kan en årlig på Mikkel-dagen være vitne til et meget malerisk skuespill. Den pavelige Sveitsergarde, som er et vaktkorps på knapt hundre mann, har Mikael som sin patron. Etter festmessen i «Sveitserkapellet» holdes troppemønstring der nye rekrutter avlegger fane-eden til St. Mikael's-banneret under et pompøst seremoniell. Men først — som sagt — etterat de har vært til messe og er innstilt på den åndelige så vel som den yrkesmessige kamp de til enhver tid må være rede til å kjempe for Kirken.

Fra Rom har jeg beholdt et fengslende bilde av japanernes tillit og kjærlighet til erke-engelen Mikael. Ute i skogen på Urbaner-kollegiets sommersted ved Castalgandolfo hadde de forskjellige nasjonale enheter sine særlige lunder. Men japanernes stakk seg ut framfor de andre. De hadde nemlig gravet og hogd seg ned i den skrånete lunden og laget en klippelignende grotte der Japans skytshelgen, St. Mikael, tronet i full rustning. Det var ikke grenser for den flid japanerne la i utsmykningen av grotten da 29. september nærmet seg. Men også når som helst de ellers gikk ut i hagen, knelte de i bønn ved grotten sin og stilte sitt kall og fedrelandet i det fjerne under St. Mikael's vern og forbønn hos Gud.

Ja, det er vel nettopp som *forbeder* ved Guds trone at Mikael hyppigst trer fram i liturgien. Daglig står presten foran alteret og sier fram syndsbekjennelsen med den hellige Mikael som vitne og skjold. De troende ber hver for seg samme bønne.

Og i høymessen — i tilknytning til røkelsen — hører vi denne teksten: «Det sto en engel (Mikael) ved templets alter og holdt et gyldent røkelseskar i sin hånd. Det ble lagt røkelse i karet og røkelsesduften steg opp til Guds trone, halleluja.» Erkeengelens forbønn blir påkalt ved

messens offertorium, ved vesper lyder et vers til Magnificat: «Duftende røkelse stige opp til Gud fra engelens hånd.» — «Dette er erke-engelen Mikael, fører for englehæren; å vise ham ære, bringer velsignelse over folkene og hans forbønn leder dem til himmelen.» Og atter: «Erkeengelen Mikael kom Guds folk til hjelp; mektig i hjelpen sto han inn for de rettfærdiges sjeler.»

Men særlig vakker er den oppgave som den kirkelige tradisjon har tillagt Mikael som *sjelens ledsager utover døden*. Her kalles han uttrykkelig bannerfører, *signifer*, som vi hører det i offertoriet til sjelemessen. Det er ordet som pregnant uttrykker hva St. Mikael personlig personifiserer innenfor den samlede kirkelige tradisjon.

V i nevnte hvordan han sto forrest i kampen mellom godt og ondt fra første stund. Forrest også, som *bannerfører* i den hær av forbedere som står ved Guds trone. Mektig taler han de stridende og lidende sjelers sak både mens de strid den gode strid i jordelivet og mens de lider lengselens kval i renselsesstedet. Han er dem trofast til siste slutt. Når de, kanskje på hans forbønn, er fridd ut av den siste vånde, går han den enkelte sjel i møte og venter ved terskelen til dommens hus. Ingen sjel skal trenge å vandre ensom og i angst! Nei, St. Mikael vil eskortere dem og lede dem inn i det hellige lys, som liturgien sier, der de vil høre det himmelske Sanctus sunget:

*Hellig, hellig, hellig er Herren,
hærskarenes Gud. Himler og jord er fulle av
din herlighet. Hosanna i det høye!*

Der var det den hellige Mikael tok striden opp på Guds side. Der tok han sitt navn fra: «Mikeal — Hvem er som Gud?» I det navnet ligger hele Mikael's kall:

Å være Guds lysende banner for sjelene!

Ivar Hansteen Knudsen

En annan är i flammorna

I.

*Din blick är den brinnande busken
liksom din hand och ditt ord.
En annan är i flammorna,
större än du.*

*Men också min kropp skälver,
också min röst skakar
under ordens tyngd
vid gåtornas tydning,
också bakom min hud,
i mina nervers trådar,
längs mina tankars banor
från ytskikt och skenvärld
mot självlysande djup
ser jag,
känner jag,
är jag besatt av en annan,
lever en annan i mig,
större än jag.*

II.

*Besatt av ett Bröd som lagts i min mun,
den Oändliges kropp i mitt våld,
en gudomlig Närvaro
ständigt ropande från din själ till min
om befrielse
ur mänskliga bojors förnedring,
alla kulissers fall —*

*Detta att alltid se rakt igenom
alla ting, alla öden, allas blickar,
allt som svallar i mitt eget hjärta —*

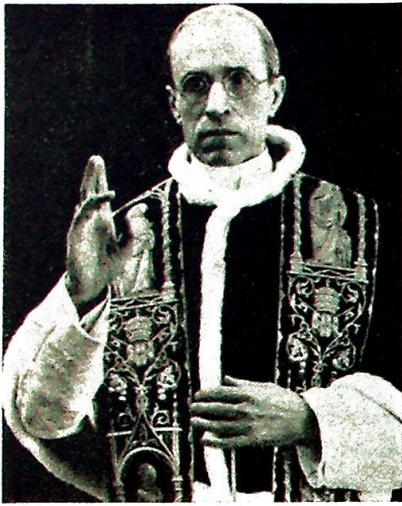
*denna eviga Åsyn
förföljer mig,
förbränner och förintar mig!*

III.

*Beröva för en stund mitt öga
denna genomträngande kunskap,
skänk mitt hjärta
av nåd
någon vila i jordiska ting,
låt mitt jag leva,
det jag som inte är Du,
o tag denna kalk —*

*Där blöder en lidande Gud i oss alla
på sitt oundvikliga kors.*

Gerhardt Bunderfjeldt

Pave Pius XII.

DEN EVIGE KONGE ny en.

Paven oppfordrer de kristne til

I et pavelig rundskriv (ensyklika) til minne om Den katolske kirkes 4. økumeniske kirkemøte, som ble holdt i Chalcedon i Lilleasia for 1500 år siden, har paven rettet en appell til alle kristne om å «forene seg og kjempe under ett banner», mot kommunismen, som han beskriver som «den infernalske fiende».

Dette er det 21. rundskriv som er sendt ut av pave Pius XII. Det inneholder ca. 6000 ord, og vil være kjent fra de første ordene i den latinske teksten, som lyder: Sempiternus Rex, og er blitt sendt ut til alle katolske bispedømmer rundt om i verden.

Størstedelen av rundskrivet omhandler de historiske, vitenskapelige og pastorale aspekt fra kirkemøtet i Chalcedon. De 600 biskoper som var samlet der, fremholdt som kjent læren om at Kristus hadde to naturer, at han var Gud og menneske, forenet i én person.

Monofysittismen, læren om at Kristus bare hadde én natur, den gudommelige, har mange tilhengere selv i dag, særlig i Egypt, Armenia og Etiopia.

Først og fremst appellerer paven til disse om enighet, i det han ber dem om ikke å nøle med å vise den ærbødighet de skylder Rom.

I rundskrivets neste avsnitt retter paven sin appell til hele kristendommen: «Det er noe annet som i høyeste grad trenger å bli appellert til, nemlig at alle kristne forener seg under ett banner mot de stormende angrep fra den infernalske fiendes side, som ... i mange land i verden truer med å ødelegge, eller som prøver å rykke opp med roten alt det som er guddommelig eller kristent,» sier Paven.

«De som er døpt og bestemt til å kjempe for Kristi sak, de er nå adskilt og spredt; men de kan ikke forsette på denne måten med å miste sin tid overfor de felles fiender».

Autoriteter i Vatikanet fastslår at paven her ikke bare retter sin appell til monofysittene i Egypt, Armenia og Etiopia, men til alle kristne mennesker, uansett hvilken kirke eller trossamfunn de tilhører. Når han brukte ordene «alle kristne», og «de som er døpt» etterlater det ingen tvil på det punktet.

Vi bringer her et utdrag av rundskrivet slik det er utsendt gjennom Associated Press på grunnlag av den offisielle italienske tekst:

Den evige konge (Jesus) Kristus — før Han lovet

Peter, Jonas' sønn, ledelsen av Kirken og etter at Han hadde spurt disiplene hva de tenkte om Ham (Kristus) — roste i særlige ordelag den tro som skulle seire over infernalske stormløp, og som Peter opplyst av lyset fra den himmelske Far, hadde bekjent med disse ordene: «Du er Kristus, Sønn av den levende Gud». Denne tro som har fremvirket apostlenes kroner, martyrenes palmer og jomfruenes liljer og som er Guds kraft til frelse for alle som tror, den er blitt dyktig forsvart og glimrende illustrert ved tre økumeniske kirkemøter, i Nikea, Efesus og det i Chalcedon, hvis 1500 års jubileum kan feires ved slutten av dette år.

Det er rimelig og rett at en slik gledelig begivenhet blir feiret i Rom og over hele den katolske verden med de høytideligheter som Vi føler oss beveget til å forordne, etterat Vi har rettet takken til Gud, alle hellbringende råds opphav.

Minnet om kirkemøtet i Chalcedon

I dette rundbrevet minnes Vi like gjerne som særlig kirkemøtet i Chalcedon, fordi synodene i Efesus og Chalcedon er opptatt av den hypostatiske forening i Ordet som ble kjød, og er uløselig knyttet sammen. Begge synodene sto høyt i ære helt fra gammelt av — hos orientalerne som minnes dem i sin liturgi og hos vesterlendingene som vi finner det hos St. Gregor den store. Ja, han hever dem på linje med de to foregående konsilier, det i Nikea og det i Konstantinopel, og skriver disse minneverdige ord: «På disse hviler troens bygning likesom på en hjørnestein, og hver den som ikke støtter seg på deres fundament, — hva enn hans liv og gjerning måtte være og om han selv kan virke som en blokk — ligger utenfor denne bygning.»

Når en gir akt på denne begivenhet og omstendighetene omkring den, trår to punkter fram, som Vi, så langt det er mulig, ønsker å belyse: *Primatet* hos den romerske biskop som så åpent kom fram i dagen gjennom den seriøse kristologiske kontroversen, og den store viktighet som ble tillagt *den dogmatiske definisjon* på det Chalcedoniske kirkemøte. Alle de — særlig i de østlige landene — som på grunn av tidenes sletthet er skilt fra Kirkens skjød og enhet, skulle uforbeholdent vise den ærbødighet overfor Den romerske biskops overhøyhet som rettelig tilkommer ham og slik følge i sine forfedres fotspor. Når en skuer dypt inn i Kristi mysterium, skulle omsider også de som er fanget i de garn som ble lagt ut av Nestorius og Eutyches oppta denne læren i sin helhet. Og den samme læren skulle *de* med en dypere innforlivelse med sannheten ta i betraktning som beveget av en overdreven hang til alt som nytt er, på noen måte våger å rokke ved de rettmessige og ukrenkelige lover når de står overfor det mysterium som de er blitt frelst ved.

kyklika fra Pave Pius XII

å stå sammen i den felles fare

Guddommelighet og Menneskelighet

Den hellige universale synode fordømmer dem som holder på to naturer hos Herren før foreningen og bare regner med en natur etter foreningen. Derfor er det at vi, som følger i våre hellige forferdres fotspor, i full enighet lærer å bekjenne oss til bare én Sønn og vår Frelser Jesus Kristus, som er fullkommen i sin guddommelighet og fullkommen i sin menneskelighet, sann Gud og sant menneske, med fornuftig sjel og med legeme, som Gud konsubstanssiell med Faderen, som menneske konsubstanssiell med oss, lik med oss i alt unntagen synd, som Gud født av Faderen før tiden sto opp, som menneske født av Jomfruen Maria, Guds mor, i tidens fylde for oss og vår frelse; den samme Kristus, Guds sønn, den enbårne, der en må skjelne mellom to naturer uten sammenblanding og uten endring, uten deling og uten adskillelse på annen måte enn det som ligger i forskjellen i naturene på grunn av foreningen, og med begge naturers egenskaper som samløper i en enkelt person og subsistens, ikke i to adskilte eller delte personer, bare i den ene og den samme Sønn, født som én, Gud og Ord, Herren Jesus Kristus.

Det er smertelig at noen opponenter som kaltes monofysitter på kirkemøtet i Chalcedon forkastet en så klar, oppriktig og fullendt tro på grunn av noen uttrykk som oldtidens mennesker misforsto.

Selv om de tok avstand fra Eutyches som hevdet en meningsløs blanding av naturene i Kristus, følte de seg likevel fast bundet til den kjente formel: En er naturen til Ordet som ble kjød.

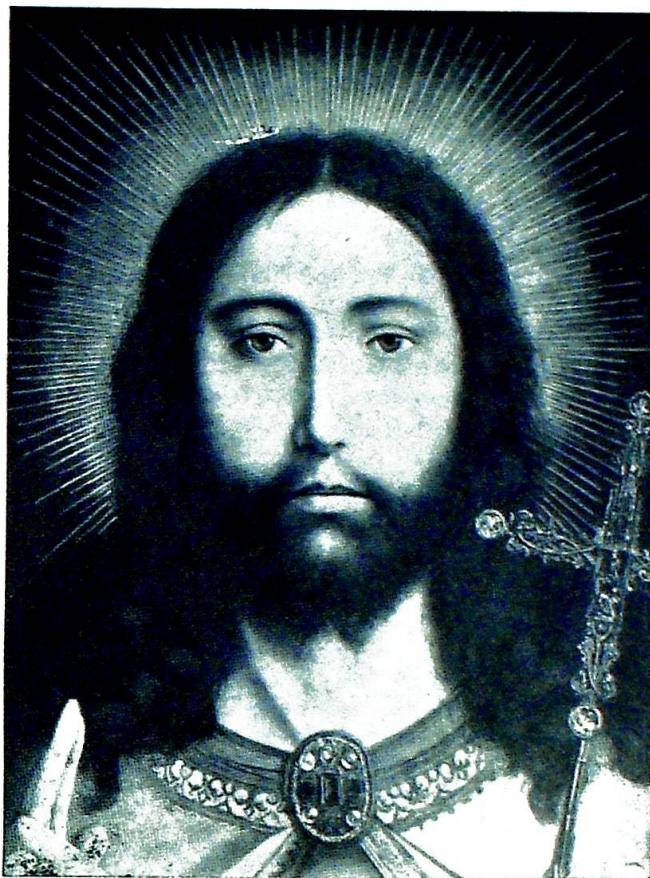
Derfor må vi klart og tydelig slå fast at det er en natur og tre personer i Gud, men en person og to naturer i Kristus. For det hender også i dag at noen sekteriske grupper som er spredt i Egypt, Abyssinia, Syria, Armenia og andre steder uten begrunnelse synes å avvike fra den riktige vei mer med ord enn med argumenter hentet fra deres lære om inkarnasjonen, fra deres liturgi og teologiske skrifter.

Styrken i den kristne enhet

Uheldigvis har mange i de orientalske land i mange hundre år avstått fra enheten i Kristi mystiske legeme hvis statiske forening er et strålende eksempel. Ville det ikke være en hellig og hellbringende ting, svarende til Guds vilje, at alle nå vender tilbake til denne Kristi ene hjord?

Hva Oss angår, ønsker Vi at de skal vite at Våre tanker er fredens, ikke bebreidelsens. Det er dessuten kjent at Vi i handling har vist at dette er Vårt ønske.

Idet Vi har fulgt Våre forgjengeres spor, har Vi med utholdenhet tilstrebet å lette orientalernes tilbakevenden til Den katolske kirke: Vi har forsvart deres rettmessige riter, fremmet studiet av dem, gitt lover med tanke på dem, omfattet Kongregasjonen for de orientalske kirker som er etablert innen Den ro-

Kristus — Konge med scepteret.

merske kurie med særlig omhu og gitt kardinalverdigheten til armenierne patriark.

Mens den siste krig raste og fremkalte nød, hunger og sykdommer gjorde Vi hva Vi kunne for å bringe hjelp til de nødstedte uten hensyn til religiøs bekjennelse; Vi gjorde Vårt ytterste for å hjelpe enker, barn, gamle og syke og Vi ville vært lykkeligere om Våre midler bedre hadde vært i samsvar med Vårt ønske om å bringe hjelp.

Den djevlelske fiende forferdes ikke av det hat og den villskap som Guds fiender i mange land i verden truer å ødelegge alt guddommelig og kristent med. Delt og splittet kan ikke de som er merket av dåpen og bestemt til å føre den gode strid for Kristus fortsette å tape tid i kampen mot denne sluttede hær av fiender.

Lenkene, lidelsene, pinslene, smertestønnene og blodet til alle de kjente og ukjente som i uoverskuelige mengder har lidt og som fremdeles lider for sin standhaftighet i troen på Kristus, maner med stadig sterkere røst alle til å omfatte Kirkens hellige enhet.

Håpet om at de sønner og brødre som så lenge har vært skilt fra Den hellige stol, skal vende tilbake er blitt sterkere ved de lidelsens kors som bæres av så mange brødre og sønner i dag: ingen bør overse Guds sunne arbeide! For å gagne og styrke denne enhet kaller Vi faderlig også på dem som følger de nestorianske og monofysittiske irlrører. De må bringes til å forstå at Vi ville betrakte det som en strålende juvel i Vårt apostolats krone om Vi ville få oppleve å omfavne dem med kjærlig ærbødighet, disse som er så meget kjærere for Oss, fordi de har vært så lenge skilt fra Oss.

Hvorfor folk hater kirken

Av D. F. Miller

DET FINNES mange mennesker som hater Den katolske kirke. Årsaken til dette hat er det ikke vanskelig å finne. Et svar på spørsmålet hvorfor dette hat finnes, kan muligens være til hjelp både for katolikker og for dem som hater.

Det grunnelement i den katolske religion som fremkaller en så sterk opposisjon hos folk som står utenfor Kirken, er dens krav på lydighet til mennesker som den påstår er forlenet med noe av Guds autoritet. Den store anstøtten er at det finnes prester, biskoper og en Pave — mennesker som alle andre — som utøver åndelig myndighet over sine medmennesker.

AT DETTE er den egentlige grunn til hatet mot Kirken legges tydelig for dagen av tre forskjellige kategorier av folk. Den første består av protestanter av alle avskyninger. Mange av dem tar sin tro dypt alvorlig, og det kunne ikke falle oss inn å beskyldte dem for uærlighet eller ondskap. Men selv vil de sikkert erklære seg enig i at det som irriterer dem ved den katolske religion, er at det kreves at en må respektere og adlyde mennesker som dem selv.

Protestantene gir uttrykk for sin misbilligelse av dette trekk ved katolisismen på mange måter. De sier at de bare kan adlyde Gud alene, at intet menneske kan være i besiddelse av guddommelig autoritet. Mange av dem påstår at frelsen nås bare ved troen på Jesus Kristus, ikke ved lydighet; og noen legger til med Luther at det til og med er umulig å holde De ti bud, og at en av den grunn må legge desto større vekt på troen. Andre hevder at det både er mulig og nødvendig å adlyde Gud, men at Gud påvirker den som tror direkte, at Han aldri lar sin vilje komme til uttrykk gjennom andre. Og nesten alle protestanter sier at Bibelen er nok for å lære Guds vilje å kjenne.

Den andre kategorien består av overløpere og frafalne katolikker. At folk som virkelig har visst hva katolsk tro er, likevel har oppgitt den, skyldes meget ofte at de har motsatt seg den kirkelige autoritet. Går de så langt som til å gi uttrykk for sine reaksjoner fra talerstoler og i avisartikler, er det gjerne det samme tema de behandler: at paver, biskoper og prester ikke fortjener respekt og lydighet. Det er ofte slik at frafalne legfolk

Endelig er det Vårt ønske, ærverdige brødre, at minnet om det hellige kirkemøte i Chalcedon ved Deres omsorgsfulle forberedelser blir feiret på en slik måte at alle mottar en impuls til å stå urokkelig fast i troen på Kristus, vår Forløser og Konge. Ingen som føler seg fristet av filosofiske villfarelser eller bedradd av det menneskelige språks uklarhet må fordriste seg til å tvile på eller forvrengte med skadelige forsøk på forandringer det dogme som ble proklamert i Chalcedon, at der i Kristus er to sanne og fullkomne naturer, en guddommelig og en menneskelig, forenet men ikke sammenblandet, iboende Ordets ene Person.

er kommet på kant med en prest, at de har nektet å etterkomme påbud fra en biskop, at de har inngått ekteskap som er forbudt av Kirken eller er blitt nektet absolusjon, fordi de ikke ville oppgi en vanesynd. Uviljen mot Kirken tar seg da gjerne uttrykk i nedsettende bemerkninger om geistligheten.

Den tredje kategori består av dem som overhodet ikke vil vite av noen religion. De blir helt rasende bare ved tanken på å måtte bøye seg for og adlyde et medmenneske. Det er disse som utgjør verdens erke-antiklerikalere. De setter likhetstegn mellom religion og klerikalisme, mellom religionen og et hierarki av åndelige ledere. I denne kategori finner vi kommunistene. Det hender at disse også bekjemper protestantismen, men det er særlig det katolske hierarki de tilstreber å ødelegge. I denne gruppe finner vi også de s.k. intellektuelle, folk som har gjort vitenskap og verdslig visdom til livets mål. Man finner dem blant universitetslærere og kunstnere, og disse taler med særlig stor forakt om loyale katolikkens «intellektuelle og moralske undergivenesshet».

ALLE DISSE motstandere av den lydighet Kirken krever, tyr gjerne til bruk av bestemte klisjéer for å markere sine reaksjoner. Noen påstår at Kirken er «fascistisk», fordi den lydighet den krever angivelig utvikler de kirkelige autoriteter til diktatorer. Kirken er «udemokratisk», sier de, fordi den store massen av legfolk ikke har noen mulighet til å påvirke Kirkens lære og lover. Den tilstreber «makt» og vil bringe alle nasjoner og folk under sitt septer.

Hva nå den lydighet katolikkene må vise de kirkelige myndigheter angår, kan det være grunn til å minne om at den er begrenset til det åndelige og moralske område. En tar feil om en tror at katolikker ikke på andre områder har lov til å synge ut overfor den geistlige øvrighet. En bør også merke seg at den lydighet Kirken krever hviler på en orden som har sin opprinnelse i Gud. Gud har skapt mennesket slik at det i alle forhold til andre mennesker er nødt til å adlyde Guds autoritet, slik som den utøves av andre mennesker. Intet ordnet samfunn kan eksistere uten autoritet. Det sier seg da selv at Gud må kreve den samme lydighet på det religiøse område. Når menneskene følger sin natur og slutter seg sammen for å danne en stat, gir Gud dem frihet til å danne det statsamfunn de foretrekker. De kan imidlertid ikke gjøre det uten å etablere sivile myndigheter og autoritative regjeringsorganer. De er nødt til å bøye seg for de folk de har valgt til å utøve guddommelig autoritet på bestemte områder, og de er nødt til å respektere dem og adlyde dem.

En mann som blir ansatt i eller direkte interessert i en bedrift finner det helt naturlig at der i bedriften finnes en myndighet som har ansvaret for og som sørger for at det arbeide som må utføres, blir gjort. Han bøyer seg helt selvfølgelig for denne myndighet og han bindes av den i sin samvittighet, fordi all rettmessig autoritet utøves i Guds navn.

Er et menneske sykt sier selvoppholdelsesdriften og fornuften det at det bør søke lege. Legen er autoriteten

i den situasjon det befinner seg, og det syke menneske vet at det må adlyde legen for å bli frisk.

I naturens orden er det således ikke vanskelig å få øye på Guds vilje. Det er ikke mulig å la være å bøye seg for en myndighet som utøves av andre mennesker. Nødvendighetene er så store, situasjonene som krever myndighet og autoritet så naturlige og universelle, at en ikke kan være i tvil om at dette er den måte Gud har valgt å ordne og regulere menneskenes liv og fellesskap på. Ikke under noen omstendighet, bortsett fra de tilfelle hvor en menneskelig autoritet krever av mennesket at det skal begå synd eller åpenbart opererer utenfor sin kompetanse, har et menneske lov til å si: «Jeg plikter ikke å adlyde noe menneske; jeg adlyder bare Gud.»

DET SAMME gjelder på det religiøse område. Den som påstår at sann religion fullstendig utelukker nødvendigheten av å adlyde et menneske som representant for Gud, har nødvendigvis redusert til eventyr og fabler alle de tusener av tilfeller hvor Gud direkte har åpenbart at Han talte til mennesker gjennom mennesker som Han hadde gitt myndighet til det.

DET VILLE også være merkelig om Frelseren som bare levde 33 år på jorden og som bare brukte 3 av disse år til å tale offentlig, ikke hadde delegert noe av sin myndighet til andre mennesker, men holdt den for seg selv også etter at han hadde forlatt denne verden. Det er imidlertid et historisk faktum at Kristus regnet med den menneskelige skrøpeligheit og foretok tre ting for å nøytralisere virkningene av dens ødeleggende krefter.

For det første lovet Han at Han ville bruke sin guddommelige makt til å hindre at de Han hadde betrodd sin lære og gitt myndighet til å lede sine etterfølgere, skulle ta feil med hensyn til tros- og sedelæren. At Han ga et slikt løfte er nevnt i Bibelen: «Jeg vil bygge min Kirke og helvetes porter skal ikke vinne over den.» (Matt. 16, 18.) «Og se, jeg er med dere alle dager helt til verdens ende.» (Matt. 20, 28.) «Den som hører dere, hører meg.» (Luk. 10, 16.) Dette ville vært tomme og meningsløse erklæringer, om de ikke betød at Kristus ikke ville tillate avvikelser fra den sannhet Han hadde forkynt, hos dem Han hadde sendt ut for å forkynde den. Og 1900 års historie har bevist at de ikke var tomme erklæringer. I alle disse år har det ikke funnet sted en eneste avvikelse i Kirkens lære, heller ikke er det begått en feil senere tider har funnet det påkrevet å rette på.

Det annet Kristus gjorde som motvekt mot menneskets trang til ulydighet var at han satte miraklenes stempel på dem som Han utpekte til å representere seg i åndelige spørsmål. Apostlene gjorde hundrevis av mirakler, og helt ned til vår egen tid har det skjedd mirakler i Kirken. De har skjedd selv i tider da Kirkens ledere ikke var slik de burde ha vært — for å vise at Gud er til stede hvor lydighet vises hans representanter på jorden.

Det tredje Kristus gjorde, var å true de foresatte som ble årsak til forargelse. Han advarte sine disiple mot å ta anstøt av dem. Han forsikret dem om at de i lydigheten, på tross av forargelsen, likevel ville finne sin frelse. Han tillot til og med noe forargelig å finne sted før sin død ved disippelen Judas. Judas hadde fått fullmakt til å tale i Hans navn, men om Judas sa Han: «Det hadde vært bedre for ham om han ikke hadde vært født.»

MEGET AV motstanden mot lydigheten kommer fra dem som har tapt av syne Kristi makt og Kristi løfte om

Pastor Aug. Rottier feirer 40 års prestjubileum

Det Apostoliske Vikariats prokurator i Holland, redaktør for tidsskriftet «Uit het Land van St. Olav» og rector for St. Fransiskus-Xaveriussøstrenes postulatshus i Bussum, pastor August Rottier, kan 7. oktober feire sitt 40 års prestjubileum.

Pastor Rottier, som ble ordinert til prest i 1911, ble knyttet til Kirkens arbeid i Norge i 1924. Hans virksomhet fordeler seg i de følgende 14 år på Hamar, Trodheim, Harstad, Fredrikstad og Drammen, i sistnevnte by som sokneprest i årene 1932—37. På grunn av sviktende helbred måtte den avholdte sjelesorger og kollega søke mildere himmelstrøk. Etter krigen tiltråtte han sine nåværende stillinger, som han skjøtter med stor dyktighet og iver. Især vil vi uttale vår anerkjennelse og beundring av hans redigering av tidsskriftet «Uit het Land van St. Olav», bindeleddet mellom nederlandske og norske katolikker. Både stoffvalget og det smakfulle utstyr er fullt ut verdig dette organet som med sine 6 hefer i året på 24 sider har viet seg det kulturelle og gudstjenestelige liv i Norge.

Vi hilser prokuratoren, redaktøren og sjelesorgeren pastor Aug. Rottier hjertelig tillykke med det høye jubileum og ønsker ham et fortsatt langt og fruktbart arbeide for Kirken i hans annet fedreland, Norge.

å bringe rettferdighet og lønn etter fortjeneste til alle mennesker. En verdslig, syndefull eller stolt biskop eller prest får folk til å skjære tenner, bare fordi de glemmer at Kristus ikke lar noe ondt skje ubemerket. Han har en hel evighet til å la dem betale for svikt og synd i denne verden. Og Han har gitt sitt ord på at Hans dom vil bli særlig nøyaktig utmålt på dem som Han har gitt autoritative stillinger.

For en katolikk er lydighet overfor kirkelige foresatte med andre ord lydighet overfor Gud, uten hensyn til disse foresattes personlige kvalitet. En katolikk kan bare flyktig irriteres over at en pave, biskop eller prest ikke er fullkommen i visdom eller hellig: han vet at lydighetens fortjenstfullhet skriver seg fra at han underkaster seg Guds autoritet, selv om Han har gitt den til et svakt og skrøpelig redskap. Han vet at Kristus har valgt å handle og tale gjennom sine representanter på jorden, og at Han holder sin hånd over dem slik at de ikke fører Hans barn vill, og at de som adlyder dem av Ham er beskyttet mot å fare vill. Når en katolikk viser lydighet overfor sine kirkelige foresatte, tar han bare Kristus på ordet, når Han sier til sine svake apostler og deres etterfølgere: «Den som hører dere, hører meg.»

STØTT ST. OLAV

ved å tegne

GAVEABONNEMENT!

Kristendom og fornuft

Av dr. Pavel Fraenkl

Frankrikes største religiøse tenker på 1600-tallet, Blaise Pascal, skriver i sine «Tanker» et sted at kristendommen og dens tro på Kristi frelsesverk ikke er mot fornuften, men over fornuften. Den kristne tro utelukker altså ikke fornuftens bruk, men den stiger opp fra det intellektuelle plan uten at den behøver å miste sin opprinnelige kontakt med den fornuftpregede erkjennelse.

I Sverige foregikk der i de siste 2—3 år en lærd diskusjon om forholdet mellom kristendommen og fornuften. Den ble kalt frem ved professor Ingemar Hedenius' undersøkelse av «Tro och vetande» (1949) og foreløbig avsluttet ved hans nye essaysamling «At välja livsåskådning» (1951). Professor Hedenius er et av de skarpeste hoder i svensk filosofisk tenkning i dag. Det er ikke meningen å polemisere her mot hans tankegang. Men de som stiller problemet slik som den svenske universitetsprofessor, burde ikke glemme at fornuften og den intellektuelle erkjennelse ikke lar seg i sole fra en bredere sammenheng med personlighetens hele indre liv.

I den sjelelige virkelighet er der ikke først noe som heter «fornuft» — hvoretter der kommer en pause, og så kommer «følelse», en pause igjen, så følger «vilje» og fantasi osv. Den fornuftbetonte og fornuftpregede erkjennelse står i stadig sammenheng — vi taler om strukturell sammenheng — med helheten av personlighetens erkjennelsesliv. Hedenius' største feil består, såvidt jeg kan se, deri at han kunstig isolerer fornuften og lar den fungere som en selvstendig helhet. Ut fra denne isolerte fornuft angriper han kristendommen. Derfor kan han godt si om kristendommen at «denna religion är så sammanfatt och även så mangtydig (understreket av meg) «att det inte finns något om vilket man kunde säga: detta är dess sanning». (I boken «At välja livsåskådning» s. 105.)

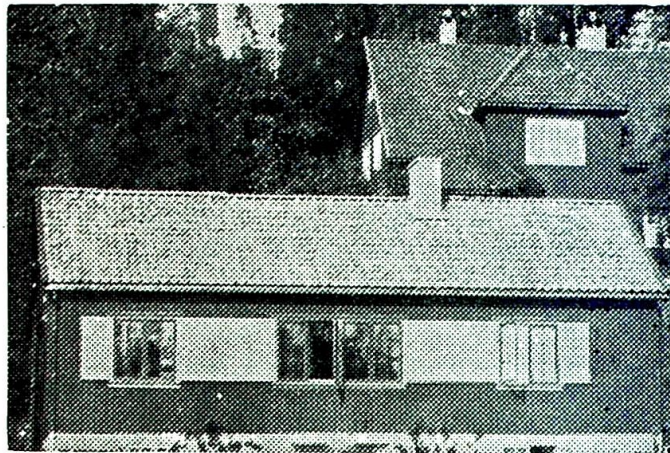
Det er viktig å se hvordan denne isolerte fornuft konfronteres med det Hedenius kaller kristendommens sammensatthet og mangtydighet. Skulle ikke nettopp dette aspekt danne et springbrett til en saklig diskusjon?

Den kristne tro er ikke fornuftsstridig dersom fornuften ikke kuttes av fra sine naturlige forbindelser med personlighetens sjelsliv og åndsliv som helhet. Troens akt er i sitt sanne vesen uløselig knyttet til en stadig ny-erkjennelse av meg selv. Som i et drama er også den kristne tro i sin reneste substans en tilstand av en indre dialog, der mitt «jeg» blir konfrontert med min egen hjerne som menneske og med Gud.

Det er på tide at også Norden endelig har fått en høytliggende filosofisk kritikk av kristendommen. Den vil aldri svekke Guds evige sannhet. Så lenge tanke står mot tanke, tjener de begge Gud — om de ønsker det eller ei.

(«Morgenavisen»)

JESU-HJERTE MENIGHET på Stabekk 25 år

I forgrunnen prestegården, ovenfor hovedbygningen med kapellet.

Søndag 16. september kunne Jesu-Hjerte menighet på Stabekk feire 25 års jubileet for sin opprettelse. Selv om feiringen, hva publisiteten angår, foregikk i stillhet, vil vi iallfall post festum få lov å nevne noen data i forbindelse med jubileet.

I begynnelsen av 20 årene var der oppstått et behov for et katolsk gudshus på strekningen Oslo-Sandvika, så at katolikker langs dette stykket av Drammensbanen kunne få lettere adgang til å høre messen. Uten tvil ville Sandvika vært det naturlige stedet, men da man fikk en forholdsvis nyreist villa på Stabekk på hånden, slo den daværende overhyrde, biskop Smit, til og etter en del ominnredninger kunne innvielsen av kapellet i hovedbygningen finne sted. Det var 12. september 1926. Fra denne dato regner en også menighetens historie. Patres av Jesu-Hjerte-kongregasjonen bestyrte sokneprestebetet der de første 5—6 årene, nemlig patrene Staepel, Rupp og Dülmer. Da Jesu-Hjerte-patrene forlot landet for godt, var pastor van der Vlugt menighetens sokneprest et års tid, inntil den ble overlatt maristene høsten 1932. Patrene Bzdyl, de Paepe og Rommelse har skiftevis virket der siden, og i jubileumsåret kan pater Peter Bzdyl se tilbake på over syv års arbeide som sokneprest på Stabekk.

Som menigheten, så er også kapellet viet til Jesu hellige hjerte. En kan trygt si at den kjærlighetens og samholdets ånd som stråler ut fra andakten til Det guddommelige hjerte, også har preget menighetens liv i disse 25 årene. Lunt og innbydende ligger det intime gudshuset i de vakreste naturomgivelser. Her søker ikke bare katolikker «langs Drammensbanen» til messe på søndagen, men også andre som har lagt sin elsk på stedet. Inntil 1931 var det St. Fransiskus-Xaveriussøstrene som hadde hånd om sakrestan-tjenesten, husstellet og hagen. Siden er det St. Antonius-søstrene fra Asten, Nederland, som står for strevet, og deres solidaritet med prest og menighet er eksemplarisk i enhver henseende. — St. Olavs-lag er opprettet, og dets formann er f. t. herr W. Weber.

*

Menigheten, som teller ca. 125 medlemmer, sluttet mannevnt opp om jubileet søndag 16. september, både ved fromessen, der sokneprest Bzdyl forrettet og talte, ved

UTLANDET:

VATIKANET

Mgr. Montini's reise til De forente stater.

Den fungerende statssekretær, mgr. *Montini*, befinner seg for tiden i De forente stater. Besøket er av privat natur. Mgr. Montini oppholder seg i Washington som gjest hos den apostoliske delegat, erkebiskop *Cicognani*.

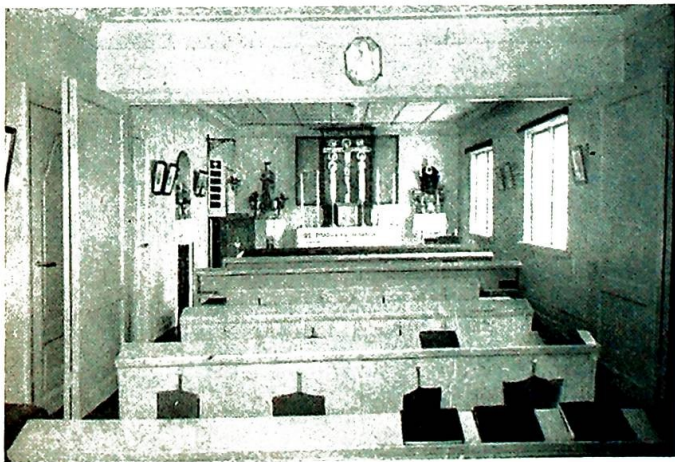
Besøket har foranlediget kommentarer i den amerikanske presse; *New York Times* har satt det i forbindelse med freds-konferansen i San Fransisco og antydnet at mgr. Montini har hatt som oppgave å påvirke fredsforhandlingene med Japan i en bestemt retning. *Il Quotidiano* som er talerør for Den katolske aksjon i Italia erklærer i den anledning følgende:

«Disse meldinger har intet med virkeligheten å gjøre. Den hellige stol har like liten interesse av å blande seg i disse fredsforhandlinger som i andre. Den hellige stol hylder anerkjennelsen av menneskerettighetene og at rettferdighet, basert på fredelige forhold mellom folkene sikres. Det er derfor helt feilaktig å tillegge Den hellige stol en holdning som bare er politisk bestemt.»

Ifølge en melding fra Washington har mgr. Montini gitt sitt samtykke til at de publiserte meldinger dementeres. Også De forente staters utenriksdepartement har erklært at det ikke har mottatt henstillinger fra Vatikanet i forbindelse med fredsforhandlingene med Japan.

Hs. Høyærverdighet biskopens prelatmesse og ved avslutningsandakten, som ble holdt av menighetens tidligere sokneprest, pater Rommelse, Hønefoss. Ved det festlige samvær etter høymessen ble det holdt taler av d'herrer Wasler og Boetje, som begge hadde vært til stede ved kapellets åpning. Herr Johs. Hongslo hilste fra St. Olavs Forbund og takket for den forståelse og interesse forbundet alltid hadde funnet på Stabekk, og stortingsbibliotekar Keilhau takket for den gjestfrihet som alle besøkende finner der. Soknepresten ga en oversikt over menighetens historie, framgang og liv, og uttrykte sin glede over det gode framferte. Til slutt oppfordret Hs. Høyærv. biskopen alle til å være tro mot sin soknekirke og vise at de forstår hva Kirken til enhver tid er for dem.

ihk.

Interiør fra kapellet på Stabekk.

Frihet til gudstjeneste er ikke det samme som religionsfrihet.

I anledning av at kringkastingen i Budapest hadde brukt polakkenes valfart til Czestochova på Marias opptagelses fest til å proklamere at dette jo var et bevis på at det ikke forekom religionsforfølgelser i landene bak jernteppet, erklærer Vatikanets offisiøse talerør *Osservatore Romano* den 25. august følgende:

«Det er nødvendig å sondre mellom frihet til gudstjenester og religionsfrihet. En kan si at der ennå er frihet til å holde gudstjenester. Men denne frihet brukes til å røklegge angrepene på religionsfriheten, dvs. kampen mot Troen, Kirken, skolene, pressen og all annen religiøs virksomhet.»

Erkebiskop Costantini om den moderne kunst.

Erkebiskop *Costantini* som er sekretær for Propagandakongregasjonen, en autoritet når det gjelder kirkekunsten, og som har grunnlagt tidsskriftet *Arte Christiana* behandler i en artikkel i *Osservatore Romano* spørsmålet om Kirkens stilling til den moderne kunst.

Innledningsvis erklærer erkebiskopen at han ikke på noen måte er en motstander av den moderne kunst som sådan. Tvertimot hilser han med forståelse det arbeide som så mange fremragende kunstnere har nedlagt for å fornye også den religiøse kunst. Derimot kan han ikke uten videre godta at den enkelte kunstner har rett til å fremstille Kristus og helgene etter rent personlige formprinsipper uten hensyn til tradisjonen og kirkefolkets følelser. Erkebiskopen gir uttrykk for den oppfatning at kunstneren ikke har rett til helt å omforme hellige bilders ærverdige karakter, teologiske innhold og liturgiske funksjon. Han siterer i denne forbindelse en syklikaen *Mediator Dei* hvor det heter «at det bør tas mer hensyn til menighetens krav enn til kunstnerens personlige oppfatning og smak».

Erkebiskopen fremholder videre at han ikke kan dele den oppfatning at forhistoriske huletegninger har samme kunstneriske kvalitet som Leonardo da Vinci's kunstverk, selv om de i sin ekthet virker overmåte tiltalende.

Selv om all kunst har sitt forvillede i naturen, er den virkelige kunst en åndelig interpretasjon av naturen fremholder erkebiskopen videre. Ellers ville man jo også kunne kalle fotografiet kunst. Kunstens gjenstand må være skjønnheten som en avglans av Gud. Dette objektive element blir i dag oversett til fordel for det subjektive element i kunsten.

Erkebiskopen slår til slutt fast at han ved å ta avstand fra visse former innenfor den religiøse kunst ingenlunde dermed har ment å gå inn for de redselsfullt banale gipsfigurer som dessverre har fått innpass i Kirken. Tvertimot har han mer enn en gang energisk gått inn for å få rensset kirkene for dette juks.

Artikkelen slutes med noen av de ord Pave Pius XII rettet til kunstnerne den 4. september 1950:

«Stillet overfor en kultur uten håp har dere til oppgave å la glansen fra den guddommelige skjønnhet lyse over jorden og menneskene. Og idet dere hjelper menneskene til å elske alt som er sant, rent og rettferdig, bidrar dere også mektig til å sikre freden på jorden.»

AFRIKA

Stor tilstrømning til kongregasjon av innfødte.

Kongregasjonen av innfødte brødre i vikariatet Niangara har vært så stor i løpet av de siste par år at det har vært nødvendig å sikre seg nye bygninger til bosted for de mange nye kandidater. Dette er så meget merkeligere som betingelsene for å bli opptatt er meget strenge. For kandidatene påbegynner sitt novisiat, må de ha gjennomgått to års postulat. Uten hensyn til sin utdanning må de i disse to år utføre 7 timers kroppsarbeide daglig.

ALBANIA

Ingen katolsk geistlig har underskrevet noen erklæring.

Den kommunistiske kringkastingen i Albania har sendt ut en melding om at en «generalforsamling av katolske geistlige» har godkjent «statuttene for en albansk, katolsk kirke». Navn på geistlige som angivelig skulle ha godkjent disse statutter, ble likevel ikke nevnt.

Det amerikanske, katolske nyhetsbyrå kommenterer dette med å vise til at ikke en eneste katolsk geistlig i Albania er på frifot, og at det ikke kan være tale om at katolske geistlige har undertegnet eller godtatt statuttene. En regner likevel med den mulighet at noen katolske geistlige holder seg skjult i fjellene i Nord-Albania, men de har neppe undertegnet noe som helst. En går derfor ut fra at det dreier seg om falske prester, utdannet ved forskjellige skoler i Sovjetunionen, og hvis oppgave det er å trenge seg inn i Den katolske kirke for å skape forvirring.

BELGIA

Sammenkomst mellom katolske og ortodokse teologer.

Under forsete av erkebiskopen av Malines, kardinal *van Rooy*, vil katolske og ortodokse teologer møtes til drøftelse av viktige spørsmål i Benediktiner-klostret Chevetogne i nær fremtid. Det heter på vel underrettet hold at det særlig er spørsmålet om en forening av de ortodokse kirker i Øst-Europa med Rom som vil bli drøftet. Samtidig vil en feire 1500-hundreårsminnet for kirkeområdet i Chacedon og behandle reaksjonen i Øst-Europa på dogmet om Marias opptagelse til himmelen.

CHINA

Fem biskoper utvist.

Erkebiskopen av Anking, mgr. *Fr. Melendro S. J.*, er nå også blitt utvist fra det kommunistiske China. Tallet på utviste biskoper er dermed kommet opp i fem. Sammen med biskopen ble også 5 spanske prester og en spansk nonne utvist med den begrunnelse at de hadde motarbeidet den «uavhengige kirkebevegelse» og «motarbeidet statens og nasjonens interesser».

ENGLAND

Kardinal Griffin restituert etter sin sykdom.

Erkebiskopen av Westminster er nå så restituert etter sin langvarige sykdom at han har kunnet gjenoppta sitt arbeid som Kirkens primas i England og Wales.

«Times» appellerer til Frankrikes sosialister.

Den uavhengige London-avis *Times* uttaler i en artikkel om skolespørsmålet i Frankrike ønsket om at de franske sosialister vil oppgi sin uforsonlige holdning og vise større forståelse for de katolske foreldres synspunkter. Sosialistene synes i sin strenge doktrinære holdning å ha glemt — skriver *Times* — at ikke alle katolske foreldre i Frankrike er velstående og at de nå i mer enn 50 år ved siden av gjennom beskatningen å ha bidratt til å underholde statens religionsløse skoler, av egne midler også har måttet underholde de katolske privatskoler. Umedgjørigheten hos laicismens tilhengere tjener bare venstre- og høyre-radikale elementer som bare venter på å kunne fiske i rørt vann. En støtte til de katolske skoler er ikke ensbetydende med brudd på det laicistiske prinsipp republikken er bygd på, skriver *Times* til slutt.

FRANKRIKE

Katolske akademikerens internasjonale studieuke.

De intellektuelles seksjon innenfor Pax Romana har nettopp avviklet sin første internasjonale studieuke i Reims. Uken tellet 400 deltagere fra 12 forskjellige land. Generalpresidenten for Pax Romana, *Roger Milot*, ble valgt til seksjonens president.

Ny biskop av Orleans.

Pave Pius XII har utnevnt titulær-biskopen av Diara, mgr. *Robert Picard de la Vacquerie*, til biskop av Orleans etter avdøde mgr. *Courcoux*. Den nye biskop er 58 år gammel og har siden 1946 vært overhyrde for feltprestene ved de franske okkupasjonsstyrker i Tyskland og Østerrike. I 1946 ble han vigslat til biskop av kardinal *Suhard*.

Endelig statsstøtte til de katolske skoler.

Med støtte av gaullistene og det moderate høyre er det endelig lykket katolikkenes i deputerkammeret å drive igjen-

nom statsstøtte til de katolske skoler. Sosialistene og storparten av de borgerlige-liberale som er samlet i det radikal-sosiale parti bekjemper forslaget på det kraftigste og henfått til de mest bombastiske utgydelser om at det katolske forslag truet «Republikkens grunnlag» og «den franske revolusjons erobringer». De har også truet med å trekke sine representanter i regjeringen tilbake. Det er utvilsomt at denne doktrinære fanatisme bare øker de Gaulle's sjanser.

HOLLAND

Nytt benediktiner-kloster i Syd-Holland.

Munkene i det hollandske kloster Oosterhout har nå til hensikt å opprette et kloster i det gamle klostret Mamelis ved Vaals som hører til Beuroner-kongregasjonen. Det er meningen at de første munke skal slå seg ned i dette kloster i begynnelsen av oktober. Pater *Vincentius Truyen* er utnevnt til klostrets første prior. Dette kloster blir det fjerde benediktiner-kloster i Holland.

Den katolske fagbevegelse i sterk vekst.

Den sosialistiske fagorganisasjon i Holland teller i dag 397 000 medlemmer. Den katolske fagbevegelse som har kunnet glede seg over sterk vekst i de siste år, har i dag et medlemstall på ikke mindre enn 320 000, et meget høyt tall når en tar i betraktning at ennå er mer enn 50% av landets befolkning protestantisk.

ITALIA

800 000 barn takker Paven for ferieopphold.

800 000 italienske barn som har tilbrakt sine ferier i pavelege feriekolonier, har sendt en takk til Paven for ferieoppholdet. Mgr. *Baldelli* som leder Pavens sosiale hjelpevirksomhet, selebrette messen under en takkegudstjeneste.

INDIA

Indias katolikker og protestanter protesterer mot forfølgelsen av Kirken i Ungarn.

Alle kristne i India, både katolikker og protestanter, kom sammen til bønnegudstjenester for den fengslede ungarske erkebiskop mgr. *Joseph Grösz*, i begynnelsen av september.

I mange byer samlet de troende av alle kristne konfesjoner seg til store protestmøter mot forfølgelsen av de kristne i Ungarn. Man krevet at alle arresterte katolikker skulle løslates og sendte resolusjoner til landets president og til Indias representanter i FN med anmodning om å ta seg av de forfulgte sak.

Det synes således å være fra Asias kristne protestasjonene skal utgå.

JUGOSLAVIA

Bli erkebiskop Stepinac løslatt i nær fremtid?

London-avisen *Daily Telegraph* melder fra pålitelig kilde i Jugoslavias hovedstad Beograd at erkebiskop Stepinac vil bli løslatt i nær fremtid. Avisen setter denne melding i forbindelse med senator Harrimans opphold i Beograd. Det foreligger imidlertid intet om saken fra Rom.

MEXICO

Kirken og presidentvalgene.

Kirkens primas i Mexico, erkebiskop *Martinez*, har i anledning de forestående presidentvalg på vegne av landets biskoper sendt ut et hyrdebrev, hvor landets katolikker oppfordres til å gjøre sin plikt som borgere. Det heter i hyrdebrevet at Kirken ikke anbefaler noen bestemt av de oppstilte kandidater, men henstiller til de troende å stemme i overensstemmelse med deres overbevisning og samvittighet.

Hyrdebrevet har gjort et gunstig inntrykk i politiske kretser. Partiene hilser med glede Kirkens upolitiske innstilling.

NEW GUINEA

Negerprest utnevnt til leder av presteseminaret.

En negerprest i De Forente Stater er nettopp blitt utnevnt til leder av presteseminaret på New Guinea. Det er første gang en neger er blitt satt til leder for seminarister av en annen rase.

POLEN

De protestantiske samfunn knust.

En polsk lærer som hadde deltatt i ungdomsdemonstrasjonen i Berlin, og som senere kom seg over til Vest-sonen

hvor han nå har bedt om asyl, forteller at kampen mot Den katolske kirke og også mot de protestantiske samfunn pågår med uforminsket styrke. De polske protestanter var særlig hardt rammet, da de utgjør en liten minoritet. Storparten av deres tilsynsmenn er arrestert og de fleste protestantiske gudshus stengt.

Så voldsomt som mot protestantene har kommunistene ikke våget å gå frem mot Kirken. De katolske kirker er åpne som vanlig og om søndagen gjerne fylt til trengsel. Alle kommunistiske forsøk på å stable en «nasjonalkirke» på benene er strandet.

SOVJETUNIONEN

Paven beskyldes for å ha vært med på et mord!

Den sovjet-russiske avisen *Isvestija* påsto nylig i en artikkel at Paven har hatt fingrene med i spillet ved mordet på den kommunistiske, ukrainske forfatter *Jaroslav Galan*. Vatikanet har — påstår avisen — lenge traktet ham etter livet, men først i 1949 ble den enedelige ordre til mordet gitt!

TRANSJORDANIA

Fransiskanerpater frikjent for delaktighet i mordet på kong Abdullah.

Som kjent var fransiskanerpater Ibrahim Ayad tiltalt for delaktighet i mordet på kong Abdullah. Domstolen i Annam har nå — som ventet — frikjent pateren. Pater Ayad har tidligere vært medlem av den arabiske nasjonalkomité til Jerusalems beskyttelse.

TYSKLAND

Minnesmerke reist over avdøde von Galen.

I byen Cloppenburg i Westfalen er det reist et minnesmerke over avdøde kardinal *Clemens von Galen* der som biskop under naziststyret vant seg et stort navn for sin uforferdede opptreden i kampen for Kirkens rettigheter.

Fulda-konferansens hyrdebrev.

De tyske biskoper som har vært samlet til den årlige konferanse i Fulda, har sendt ut et hyrdebrev hvor det særlig henstilles til Tysklands katolikker å gjøre alt som står i deres makt for å fremme fredens sak. «Hele verden lider i dag under mangel på fred blant folk, klasser og individer». Bare slagskyggen av en truende krig hvis konsekvenser ingen kan overskue, er foruroligende nok, heter det videre. Og biskopene henstiller til alle troende å be for freden mellom folkene, for sosial fred i Tyskland og for at kampen mot Kirken må få en ende, da den bare skaper ulykke og uro i folket. Biskopene henstiller videre til alle foreldre å sørge for at ukristelig litteratur ikke vinner innpass i hjemmene og henstiller til myndighetene å verne ungdommen og familiene slik at de ikke går moralsk til grunne.

Luthersk nonneorden grunnlagt.

En luthersk kvinnelig orden er blitt grunnlagt i Hessens hovedstad, Darmstadt. Opprinnelsen til denne orden som har fått navnet *Marias søstre*, er et av de fryktelige bombeangrep som rammet Darmstadt i 1944. Etter dette angrep besluttet en gruppe kvinnelige sosialarbeidere under ledelse av dr. *Klara Schlink* som nå har antatt navnet søster *Maria Basilia*, å danne en søsterkongregasjon. Ordenslivet er basert på de tre klosterløfter lydighet, kyskhets og fattigdom og tilrettelagt etter de prinsipper for klosterliv som er gitt av den hellige *Benedikt*, den hellige *Therese av Avila* og den hellige *Jane Chantal*. Søstrene må ha fylt 25 år for å bli opptatt i ordenen og novisiatet varer i fire år. De bærer en hvit ordensdrakt og arbeider nå med å forme en bønneregul som vil bli fulgt i moderhuset i Darmstadt. Disse *Marias søstre* er den første lutherske orden i verden. Den teller ved grunnleggelsen 51 medlemmer.

TYRKIA

Konfesjonene i Tyrkia.

En nettopp offentliggjort religionsstatistikk viser at det i Tyrkia finnes 18 497 000 mohamedanere, 21 950 katolikker, 103 839 ortodokse, 51 213 protestanter, 60 260 tilhørende Den armenske kirke og 70 000 joder.

UNGARN

Er kardinal Mindszenty dødssyk?

Ifølge meldinger som er nådd Rom, verserer det for tiden i

Budapest rykter om at kardinal *Mindszenty* skal være alvorlig syk. Kardinalen skal for noen måneder siden være brakt til et tuberkulosesanatorium i Hohe Tatra, men i midten av august igjen være overført til ukjent sted. Det sies også at lungespesialister skal være tilkalt fra Sovjetunionen for å se til kardinalen.

Autentisk beretning om kommunistenes behandling av kardinal Mindszenty's sekretær.

Sammen med kardinal *Mindszenty* ble også hans privatsekretær, mgr. *Andreas Zakar*, arrestert og dømt til en lang fengselstraff. Etter dommen har ingen hatt kjenskap til hans skjebne. *Katolischer Beobachter* som utkommer i Köln, bringer i et av sine siste numre en beretning fra sin korrespondent i Wien som gir et uhyggelig bilde av den behandling mgr. *Zakar* ble utsatt for i fengslet.

«I 1949», heter det i denne beretning fra en løslatt og hjemvendt østerriker som ble løslatt for dommen over kardinal *Mindszenty* ble avsagt, «måtte jeg foreta en reise til Ungarn i forbindelse med en eiendom jeg hadde like på den andre siden av grensen. Til tross for at alle mine papirer var i orden, ble jeg arrestert og overført til et av det hemmelige politis fengsler. De første dager var jeg alene i fengselscellen, men fikk så dele den med en mann som jeg anslo til å være mellom 60 og 70 år.

Etter noen dagers samvær ble det klart for meg at denne min cellekamerat var kardinal *Mindszenty's* privatsekretær, mgr. *Andreas Zakar*. Han hadde i lengere tid sittet arrestert i det hemmelige politis beryktede fengsel i *Andrassy utca* nr. 60. I de måneder jeg satt sammen med ham, mottok han en gang en pakke fra Vatikanet. Den inneholdt klær og mat. Alt delte han med meg.

En dag ble han ved middagstid avhentet og vendte tilbake etter flere timers fravær, fullstendig utmattet. Det varte to dager før han fortalte meg hva han hadde gjennomlevet. Politiet hadde hengt ham opp langs veggen i armene og festet tunge vektstykker til føttene hans. Mens han hang slik ble han pisket på det grusomste, mens han samtidig ble utsatt for sterkt lys fra lyskastere. Man ville tvinge ham til å komme med en tilståelse som kunne brukes under rettergangen mot kardinalen. Han hadde flere ganger mistet bevisstheten, men ble vakt til live igjen ved hjelp av kald vann.

Før jeg ble løslatt spurte jeg ham om det var et budskap han ønsket at jeg skulle ta med fra ham. Han svarte ordrett: «Jeg har ikke noe mer å si, jeg kan bare bære min skjebne med tålmodighet. Jeg regner med å bli dømt til 30 års fengsel og en slik straff vil jeg jo ikke overleve. Skulle det skje et under, håper jeg en gang å se Dem igjen i *Esztergom*».

Etter å ha sagt dette velsignet han meg. Vi knelte så ned og bad sammen. Vokteren som var vitne til dette, grep ikke inn».

34 kirker stengt i Budapest.

Det kommunistiske Ungarn feiret St. Stephan's dag på en meget merkelig måte i år: det ble samme dag holdt en «forfatningsdag» med tillatelse til å nevne nasjonalhelgenens navn. Politiet hadde oppfordret presteskapat til å holde kirkene stengt om ettermiddagen, slik at man kunne slippe de vanlige St. Stephan's-festlighetene. Samtidig meddelte «Departementet for kirkelige anliggender» der som tidligere omtalt i «St. Olav» ledes av en forhv. sporvognskonduktør, at ytterligere et antall kirker i Budapest var blitt stengt og overgitt til verdslige formål. Blant disse var St. Stephan's kapell i borgen i Budapest. Hittil er det ialt stengt 34 kirker i Ungarns hovedstad.

ØSTERRIKE

Den akademiske uke i Salzburg.

Erkebiskopen av Salzburg, mgr. *Rohracher*, har holdt en mottagelse for deltagerne i Den akademiske uke i Salzburg som nå er avsluttet. Ukens hovedtema var spørsmålet om å få opprettet et katolsk universitet i denne by.

Restaureringen av Stephansdomen.

Det heter i en melding at restaureringen av det indre i Stephansdomen i Wien nå er kommet så langt at kirkens høytidelige innvielse vil kunne finne sted påsken 1952. For kort tid siden ble de gotiske glassmalerier som ble reddet fra ødeleggelsen, satt på plass igjen.

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

FREDRIKSTAD

Engeset & Larsen
MANUFAKTUR — EN GROS — EN DETALJ
FREDRIKSTAD

OSLO

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Fargehandel

Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Vi ber

alle som har muligheter til det
å hjelpe til med nye annonser.
De er vår beste og uunnværlige
støtte.

Hvorfor ikke

benytte Dem av en katolikk ved bestilling av trykksaker

John Johnsens Trykkeri, Oppdal

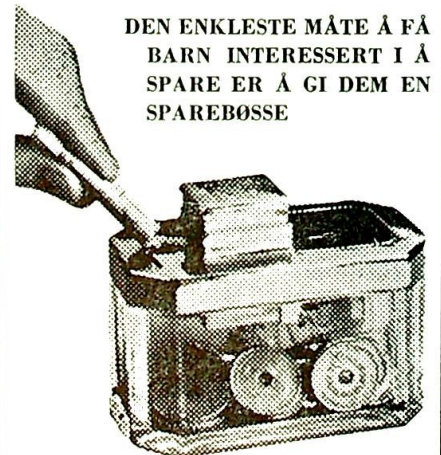
Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

DEN ENKLESTE MÅTE Å FÅ
BARN INTERESSERT I Å
SPARE ER Å GI DEM EN
SPAREBØSSE

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet